Lietas Nr. C33520613
Lietas arhīva Nr. CA-0374-16/15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 10.oktobrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Madara Ābele
tiesneši Ligita Gavare un Olita Blūmfelde
ar sekretāri Inesi Pelēkzirni un Evu Seļezņevu

piedaloties AS "Latvijas Gāze" pilnvarotam pārstāvim /pers. G/, /pers. H/,

izskatīja atklātā apelācijas instances tiesas sēdē civillietu AS "Latvijas Gāze" prasībā pret /pers. H/ par neveikto maksājumu piedziņu, skarā ar /pers. H/ apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2015.gada 23.marta spriedumu, un

k o n s t a t ē j a

2013.gada 4.decembrī AS "Latvijas Gāze" iesniegusi Rīgas rajona tiesā prasību pret /pers. H/ par neveikto maksājumu piedziņu.

Prasītāja, pamatojoties uz Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 1.2., 3., 12., 21., 34., 36.2., 46., 56., 72., 87., 58., 59., 69., punktu, Enerģētikas likuma 18.pantu, Civillikuma 1587., 1828., 2107., 2109., 2004., 2021.pantu, lūdz piedzīt no atbildētājas prasītāja labā 13 000,62 Ls, tiesāšanās izdevumus – samaksāto valsts nodevu 621,02 Ls un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 Ls, kopā 13624,94 Ls.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2005.gada 21.janvārī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts līgums par dabasgāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr.73-244086 par gazificētā objekta /adrese/ apgādi ar dabasgāzi.

Atbildētāja ir gazificētā objekta /adrese/ īpašniece. 2005.gada 21.janvārī gazificētajā objektā /adrese/, uzstādīts dabasgāzes patēriņa skaitītājs G4BK 2,5T Nr.1700244, par ko sastādīts akts Nr.6.

2008.gada 4.martā dabasgāzes padeve gazificētajā objektā pārtraukta, jo netika veikti maksājumi, par ko sastādīts akts. Dabasgāzes padeve atjaunota netika. Tā kā parāds netika samaksāts, tad prasītājs vērsās Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā, kas ar 2009.gada 13.oktobra spriedumu lietā C27108409/9 prasību apmierināja. Izpilde nodota zvērinātam tiesu izpildītājam A.Slazdam.

2013.gada 9.maijā, veicot kontroli gazificētajā objektā, piedaloties /pers. K/, tika konstatēti dabasgāzes aparatūras bojājumi: gāzes padeve nav noslēgta, starpuzgriežņu plomba pārspiesta, stieple brīvi ņemas nost, aizdomas par skaitītāja rūpnīcas plombas kniedes bojājumu, sastādīts akts par norēķinu uzskaites mēraparāta demontāžu. 2013.gada 13.maijā veiktajā pārbaudē konstatēts, ka skaitītājs ir mehāniski bojāts un tādējādi radīta iespēja piekļūt skaitīšanas mehānismam, rādījumiem.

Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 34., 36.2.punkts un līguma 2.1.4.punkts paredz atbildētājas atbildību par gazificētajā objektā esošās dabasgāzes apgādes iekšējās sistēmas tehniskā stāvokļa, skaitītāja un plombu saglabāšanu.

Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 56., 87., 58.punkts un līguma 4.2.punkts paredz, ja prasītājs konstatējis minēto noteikumu vai līguma pārkāpumu, kuru dēļ atbildētājam ir radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez uzskaites, prasītājs aprēķina izlietotās dabasgāzes daudzumu pēc patēriņa normām un piemēro kompensāciju divkāršā apmērā. Tādējādi aprēķinātais patēriņš un kompensācija divkāršā apmērā ir 13000,62 Ls.

Atbildētājai nosūtītas pretenzijas 2013.gada 17.maijā un 2013.gada 15.jūlijā.

Atbildētāja ir izvirzījusi savas pretenzijas prasītājam, maksājumi nav veikti.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumos celto prasību nav atzinusi. Norādīts, ka dabasgāzi nav lietojusi kopš 2008.gada 4.marta un nav atbildīga par dabasgāzes skaitītāju. 2010.gada 29.maijā tika veikta kontrole un nekādi pārkāpumi netika konstatēti. Dabasgāzi nav varējusi lietot arī tāpēc, ka mājā esošais gāzes apkures katls nedarbojas jau vairākus gadus, tāpēc atbildētāja nav atbildīga par dabasgāzes apgādes sistēmas darbību. Mājā ir uzstādīts un darbojas malkas apkures katls.

Viņai nav nepieciešamās tehniskās izglītības, lai konstatētu, vai pie mājas esošais dabasgāzes skaitītājs nav bojāts. To, ka bojājumu konstatēšanai bija nepieciešamas speciālas zināšanas, apliecina arī fakts, ka skaitītāja bojājumi tika konstatēti tikai speciālā laboratorijā. Atbildētāja nav bojājusi skaitītāju un nevar norādīt personas, kuras to varētu būt veikušas. Bojājumus skaitītājam, ja tādi vispār ir nodarīti, iespējams nodarījuši paši prasītāja darbinieki, veicot skaitītāja demontāžu.

Atbildētāja nav piedalījusies skaitītāja demontāžā, aktu varētu atzīt par patiesu tikai tad, ja demontāžas brīdī būtu piedalījusies kāda trešā persona.

Tāpat atbildētājai nav skaidrs prasītāja veiktais aprēķins, jo no tā nav saprotams, kādā apmērā dabasgāze izlietota, kas to izlietojis, kāds ir kompensācijas aprēķins, un kāpēc atbildētājai jāmaksā prasītā summa, ja atbildētāja dabasgāzi nav lietojusi un tās skaitītāju nav bojājusi.

Atzīst, ka par dabasgāzi izveidojies parāds, tāpēc tās padeve atslēgta. Nesamaksātā summa piedzīta tiesas ceļā.

Prasītāja iesniegusi rakstveida paskaidrojumus par atbildētājas paskaidrojumiem un papildus paskaidrojumus par prasībai pievienotajiem dokumentiem.

Prasītājs norāda, ka IDD – izlietotās dabasgāzes daudzuma aprēķins pēc diferencētajām dabasgāzes patēriņa normām, pamatots ar Norēķinu kārtībā par dabasgāzi mājsaimniecības lietotājiem un Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumos Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" noteiktajām aprēķina metodēm.

Ministru kabineta noteikumu 87.punkts paredz, ka sistēmas operators aprēķina šo noteikumu 56.punktā minētā pārkāpuma rezultātā izlietotās dabasgāzes daudzumu mājsaimniecības lietotājam saskaņā ar sistēmas operatora apstiprinātajā norēķinu kārtībā noteiktajām dabasgāzes diferencētajām patēriņa normām.

Norēķinu kārtības 1.pielikumā ir ietverts dabasgāzes diferencētās patēriņa normas sadzīves vajadzībām un apkurei dzīvojamās un saimniecības ēkās mājsaimniecības lietotājiem (turpmāk – patēriņa normas). Tā kā atbildētāja izmanto dabasgāzi ūdens sildīšanai un apkurei, aprēķins sastāv no divām daļām, dabasgāzes izlietošanas apkurei un karstā ūdens sagatavošanai. Apkurei izmantotās dabasgāzes apjoms noteikts pamatojoties uz mājas platību – 153 kvadrātmetri. Tā kā norēķinu kārtībā nav atsevišķi izdalīta norma tikai karstā ūdens sagatavošanai, tad tam nepieciešamais gāzes apjoms aprēķināts, atskaitot no dabasgāzes patēriņa normas, kas nepieciešamas karstā ūdens sagatavošanai un gāzes plītij, to normu, kas nepieciešama tikai gāzes plītij.

Tādējādi prasītāja aprēķinājusi, ka atbildētāja divu gadu laikā ir izlietojusi dabasgāzi 3579,98 LVL apmērā (neskaitot pievienotās vērtības nodokli) un tāpēc kompensācija, kas maksājama divkāršā apmērā, ir 7159,96 LVL. Kompensācija aprēķināta pamatojoties uz minēto Ministru kabineta noteikumu 58.punktu un norēķinu kārtības 10.punktu, kā arī ar atbildētāju noslēgtā līguma 4.2.punktu.

Abonēšanas maksa aprēķināta par laika periodu no 2008.gada 4.marta, kad dabasgāzes padeve tika atslēgta, līdz 2008.gada 1.oktobrim, kad no dabasgāzes tarifa tika izslēgta abonēšanas maksa.

Prasītājs norāda, ka atbildētājas viedoklis par prasības neatzīšanu ir nepamatots. Lietā iesniegtie pierādījumi apliecina, ka skaitītājs ir bojāts un tas ļāva atbildētājai lietot gāzi mājas apkurei un karstā ūdens sagatavošanai bez uzskaites un tādējādi bez maksas. Tas, ka šobrīd māja tiek apkurināta ar malku, neietekmē atbildētājas atbildību par skaitītāja bojājumu, kā arī nav pierādījumu, ka malkas apkure mājā būtu ierīkota pirms 2013.gada 9.maija, kad tika konstatēts skaitītāja bojājums. Tāpat atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, kas apliecina, ka gāzes apkures katls ir bojāts, jebkurā gadījumā tas nav pamats atbrīvošanai no atbildības par skaitītāja bojājumu. Atbildība par skaitītāju nav atkarīga no citu ierīču tehniskā stāvokļa. Atbildētājas norādītais, ka skaitītāju sabojājuši paši prasītāja darbinieki, neatbilst lietas faktiskajiem apstākļiem, jo sastādot aktu par demontāžu tika norādīts uz iespējamu skaitītāja bojājumu. Šo aktu parakstīja atbildētājas dzīvesbiedrs, nenorādot nekādus iebildumus par tajā minēto. Kompensācijas aprēķins veikts atbilstoši tiesību normām, jo gāzes uzskaite nenotika skaitītāja bojājuma dēļ.

Ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 23.marta spriedumu prasība apmierināta daļēji un nospriests piedzīt no /pers. H/ AS "Latvijas Gāze" labā 18490,69 EUR, valsts nodevu 874,80 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,65 EUR, kopā 19370,14 EUR; piedzīt no /pers. H/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,65 EUR apmērā; noraidīt prasību 7,53 EUR apmērā.

Tiesa konstatējusi, ka lietā nav strīda, ka 2005.gada 21.janvārī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts līgums par dabasgāzes piegādi individuālo dzīvojamo ēku (būvju) īpašniekiem Nr.73-244086 par gazificētā objekta /adrese/ apgādi ar dabasgāzi. Tāpat lietā nav strīda, ka atbildētāja ir gazificētā objekta /adrese/ īpašniece.

Atbildētāja neapstrīd, ka 2008.gada 4.martā dabasgāzes padeve gazificētajā objektā pārtraukta, jo netika veikti maksājumi.

Prasītājs norāda, ka atbildētājas īpašumā ir lietota dabasgāze bez uzskaites. Savukārt atbildētāja norāda, ka kopš 2008.gada 4.marta nav lietojusi dabasgāzi gāzi.

Atbildētāja norāda, ka nav atbildīga par bojāto dabasgāzes apgādes sistēmu, jo nav to bojājusi.

Lietā nav strīda, ka 2005.gada 21.janvārī atbildētājas īpašumā uzstādīts gāzes skaitītājs ar skaitītāja rādījumu 00000 un uzlikta plomba, par ko sastādīts attiecīgs akts un kuru ir parakstījusi atbildētāja. Aktā norādīts, ka "Plombas bojājumu vai patvarīgas skaitītāja atslēgšanas (bojāšanas) gadījumā abonements maksā trīskāršu tarifu par patērēto dabasgāzi par laika posmu no pēdējās izdarītās pārbaudes vai skaitītāja uzstādīšanas dienas.

Līguma 2.1.4.punktā norādīts, ka lietotājs apņemas uzņemties pilnīgu atbildību par patērētajam piederošo gāzes tīklu un aparatūras tehnisko stāvokli (..) nodrošināt gāzes skaitītāju un to plombu saglabāšanu. Līguma 4.2.punktā noteikts, ja piegādātājs konstatē tīšus skaitītāja bojājumus, ir bojātas vai norautas skaitītāja vai gāzesvadu plombas vai izdarīti citi pārkāpumi, kuru dēļ samazināts gāzes patēriņa lielums vai radīta iespēja gāzi lietot bez maksas, piegādātājs pārtrauc gāzes padevi un izdara pārrēķinu tarifa trīskāršā apmērā par laika posmu no pēdējās piegādātāja izdarītās pārbaudes vai skaitītāja uzstādīšanas dienas, kā arī pieprasa segt skaitītāja vērtību sabojāšanas gadījumā. (..)"

Tiesa atsaukusies uz Civillikuma 1587.pantu, Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.1048) 34.punktu un secinājusi, ka atbildība ēkas īpašniekam iestājas neatkarīgi no tā, vai viņš dabasgāzes apgādes sistēmu, tajā skaitā arī skaitītāju, ir bojājis pats vai nē.

Noteikumu Nr.1048 34.punkts un līguma 2.1.4.punkts nepārprotami norāda, ka atbildības pienākums iestājas ēkas īpašniekam, neatkarīgi no tā, kurš ir bojājis dabasgāzes apgādes sistēmu, jo tādu bojājumu radīšana, kas pieļauj lietot dabasgāzi bez uzskaites un tātad bez maksas, ir izdevīga tikai konkrētās dabasgāzes apgādes sistēmas lietotājam.

Noteikumu Nr.1048 3. un 4.punkts paredz, ka dabasgāzi lietotājam piegādā saskaņā ar šiem noteikumiem un sistēmas operatora un lietotāja noslēgto līgumu par dabasgāzes piegādi. Ja persona, kas lieto dabasgāzi, nav noslēgusi minēto līgumu, sistēmas operators var pārtraukt dabasgāzes piegādi, iepriekš par to nebrīdinot.

Līgumā par dabasgāzes piegādi pēc pušu vienošanās var iekļaut papildu noteikumus un nosacījumus, kas nav minēti šajos noteikumos.

Tiesa atsaukusies uz noteikumu Nr.1048 72.punktu, 2.4. un 2.6.punktu un konstatējusi, ka dabasgāzes skaitītājs ir piederīgs pie lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmas.

Tiesa atsaukusies uz noteikumu Nr.1048 9.punktu un konstatējusi, ka minētais paredz to, ka tieši lietotājam ir jānodrošina un viņš ir atbildīgs par to, lai lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmai un arī skaitītājam nevarētu piekļūt nesankcionēti, savukārt 36.2.punkts uzliek lietotājam pienākumu nodrošināt uzstādīto norēķinu uzskaites mēraparātu, dabasgāzes patēriņa skaitītāju, ar tiem saistītu telemetrijas un telemehānikas sistēmu un plombu saglabāšanu (plombas drīkst noņemt tikai sistēmas operators), kā arī 24 stundu laikā ziņot sistēmas operatoram par pamanītajiem norēķinu uzskaites mēraparātu, dabasgāzes patēriņa skaitītāju, telemetrijas vai telemehānikas sistēmu un plombu bojājumiem.

Saskaņā ar noteikumu Nr.1048 75.punktu, par dabasgāzes aparatūras pareizu un drošu lietošanu ir atbildīgs mājsaimniecības lietotājs.

Tā kā atbildētājai kā lietotājai ir saistoši noteikumi Nr.1048 un līguma nosacījumi, tiesa atzinusi par nepamatotiem atbildētājas iebildumus, ka viņa nav atbildīga par viņas īpašumā esošo gāzes skaitītāju un dabasgāzes apgādes sistēmu, jo šādu atbildību paredz gan minētās tiesību normas, gan atbildētājai saistošais līgums.

Atbildētāja norāda, ka dabasgāzes apgādes sistēmas skaitītāju sabojājuši prasītāja darbinieki, kā arī noliedz, ka viņa būtu patvaļīgi atjaunojusi dabasgāzes padevi. Savus iebildumu atbildētāja pamato ar to, ka dabasgāzes apkures katls nedarbojas, mājā ierīkota malkas apkures sistēma, tāpēc viņai nav nepieciešams lietot dabasgāzi. Prasītāja laboratorijas slēdziens, Ieciniekiu liecības un 2013.gada 9.maijā prasītāja sastādītais akts par skaitītāja demontāžu, atbildētājas ieskatā, ir apšaubāmi un nepatiesi, jo tos sastādījuši prasītāja darbinieki, pārbaude veikta prasītāja laboratorijā un atbildētājas pārstāvim, kurš piedalījās skaitītāja demontāžā un 2013.gada 9.maija aktaNr.2 sastādīšanā, netika izskaidrotas tiesības izteikt rakstveida iebildumus par sastādīto aktu un tajā minēto.

Tiesa atsaukusies uz noteikumu Nr.1048 36.1.punktu un 56.punkts un secinājusi, ka dabasgāzes apgādes sistēmas uzturēšana tehniskā kārtībā ir lietotāja pienākums, savukārt prasītājs drīkst veikt pārbaudes, lai pārliecinātos, ka lietotājs, konkrētajā lietā – atbildētāja, lietojot dabasgāzi, ievēro tiesību

normu un līguma prasības.

Lietā nav strīda, ka 2008.gada 4.martā dabasgāzes piegāde atbildētājai piederošajam nekustamajam īpašumam tika pārtraukta, jo atbildētāja neveica maksājumus par patērēto dabasgāzi.

2013.gada 9.maija akta Nr.2 piezīmēs ir rakstīts, ka ir aizdomas uz rūpnīcas plombas kniedes bojājumu. Gāzes padeve nebija noslēgta. Starpuzgriežņu plomba pārgriezta, stieple brīvi izņemas. Skaitītājs ievietots kontroles maisā Nr.BT150011860 pārstāvja klātbūtnē. Aktu kuru kā lietotāja pārstāvis parakstījis /pers. K/. Atbildētāja neapstrīdēja, ka /pers. K/ ir arī atbildētājas dzīvesbiedrs. Nekādus rakstveida iebildumus /pers. K/ aktā nav norādījis.

Liecinieks/pers. M/ norāda, ka neatceras, vai lietotāja pārstāvis tika izteicis kādus iebildumus un norāda, ka iebildumus izteikts nevienam nav aizliedzis, bet arī nav speciāli skaidrojis, ka viņam ir tiesības izteikt iebildumus par aktu.

Attiecībā uz dabasgāzes skaitītāju norādīja, ka tam bija acīmredzami bojājumi, bet precīzai pārbaudei tas nodots laboratorijā. Liecinieks norādīja, ka dabasgāzes padeve

nebija noslēgta, respektīvi tā bija patvaļīgi atjaunota, jo bija izņemta starplika, kas noslēdza dabasgāzes padevi minētajā īpašumā.

Atbildētāja nav apstrīdējusi, ka /pers. K/ ir piedalījies prasītāja veiktajā pārbaudē 2013.gada 9.maijā un parakstījis prasītāja sastādīto aktu.

Atbildētājas pārstāvja apgalvojumu, ka tiesību neizskaidrošana izteikt rakstveida iebildumus par prasītāja sastādīto aktu, padara šo aktu par nederīgu pierādījumu, tiesa atzinusi par nepamatotu, jo normatīvie akti nenosaka prasītājam šādu obligātu pienākumu, kā arī nenosaka, ka šādu tiesību neizskaidrošana uzskatāma par apstākli, kas izslēdz minētā dokumenta spēkā esamību.

Noteikumu Nr.1048 33.punkts uzliek prasītājam kā sistēmas operatoram pienākumu gadījumos, ja sistēmas operators konstatē lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmas un dabasgāzes iekārtu ierīkošanas vai ekspluatācijas neatbilstību normatīvo aktu prasībām, kas nosaka dabasgāzes apgādes sistēmas un iekārtu ierīkošanu un ekspluatāciju, informēt attiecīgās ēkas (būves) īpašnieku vai tā pilnvarotu personu.

Minēto pienākumu prasītājs ir veicis, par bojājumu informējot atbildētājas dzīvesbiedru, kurš piedalījās dabasgāzes sistēmas pārbaudē un parakstīja 2013.gada 9.maija aktu Nr.2, kā arī 2013.gada 17.maijā nosūtot atbildētājai vēstuli Nr.20-4-3.7/5421P "Par bojāto dabasgāzes patēriņa skaitītāju". Minēto vēstuli atbildētāja ir saņēmusi.

Atbilstoši Civilprocesa likumā nostiprinātajam dispozitivitātes principam, lietas dalībniekiem ir personīgas iniciatīvas tiesības un tiesības brīvi rīkoties ar dažādiem aizstāvēšanas līdzekļiem procesā. Lietas dalībnieki var paši izvēlēties, ar kādiem procesuāliem līdzekļiem aizstāvēt savas intereses, piemēram, vai iesniegt rakstveida, vai tikai mutvārdu paskaidrojumus, uzaicināt vai neuzaicināt lieciniekus. Katra persona var izmantot vai neizmantot savas tiesības pēc brīvas izvēles.

Tiesa atzinusi, ka /pers. K/ bija brīvas izvēles tiesības, kas netika ierobežotas un kuras viņš pats nav izmantojis, vai izteikt rakstisku iebildumus par prasītāja 2013.gada 9.maija aktu Nr.2 vai nē, šādas tiesības viņam netika liegtas, un šādu tiesību neizskaidrošana nekādā veidā neietekmē /pers. K/ tiesības tās izmantot.

Tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu un konstatējusi, ka atbildētāja apstrīd prasītāja 2013.gada 9.maija akta Nr.2 ticamību, bet vienlaicīgi nav iesniegusi pierādījumus, kas apliecinātu, ka viņai piederošajā īpašumā esošais dabasgāzes patēriņa skaitītājs nebija bojāts, vai arī dabasgāzes padeve nebija patvaļīgi atjaunota. Tiesa atzinusi, ka tas, ka 2010.gadā prasītāja veiktajā pārbaudē, uz kuru atsaucas atbildētāja, norādot, ka, tad nekādi pārkāpumi netika konstatēti, bet aktu par šo pārbaudi tiesai nav iesniegusi, nekādā veidā neietekmē 2013.gada 9.maijā konstatēto, jo tas, ka 2010.gadā nebija bojājumu, nenozīmē, ka tādus nevarēja izdarīt pēc tam.

Atbildētājas pārstāvis norāda, ka 2013.gada 13.maija laboratorijas akts Nr.179-5, kas sastādīts prasītāja Ekspluatācijas un tehniskā departamenta Mērīšanas līdzekļu pārbaudes laboratorijā, un kurā konstatēts, ka dabasgāzes skaitītājs, kas demontēts ir bojāts, ir apšaubāms, jo pārbaude veikta prasītājam piederošā laboratorijā un pārbaudē nav pieaicināta atbildētāja.

Akts Nr.179-5 nav atzīstams par ekspertīzes atzinumu, jo ekspertīzi civillietā, atbilstoši Civilprocesa likuma 121.panta pirmajai daļa, nosaka tiesa. Tā kā akts Nr.179-5 nav eksperta atzinums, tad uz to nav attiecināmas Civilprocesa likumā ekspertīzei un eksperta atzinumam izvirzītās prasības un tas ir vērtējams kā rakstveida pierādījums Civilprocesa likuma 110.panta izpratnē, kuru tiesa vērtē saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.pantā noteikto.

Atbildētāja nav iesniegusi tiesai pierādījumu, kas objektīvi apliecinātu, ka prasītāja laboratorijā veiktajā pārbaudē rezultāti ir falsificēti, nav lūgusi nozīmēt lietā ekspertīzi. Atbildētāja pārstāvja iebildumi par prasītāja laboratorijas aktu Nr.179-5 ir izteikti pieņēmumu formā, kuru pamatošanai nav iesniegti nekādi pierādījumi.

Lietā netiek apstrīdēts, ka dabasgāzes skaitītāja pārbaude veikta prasītāja laboratorijā, bet šis apstāklis vien, bez papildus argumentācijas, nenozīmē, ka laboratorijas veiktās pārbaudes ir neobjektīvas. Prasītājam noteikumos Nr.1048 ir noteikts pienākums kontrolēt to, kā dabasgāzes apgādes sistēmu lietotāji ievēro attiecīgo normatīvo aktu prasības, un šā pienākuma veikšanai ir nepieciešams atbilstošs tehniskais aprīkojums, ko prasītājs ir iegādājies un izmanto savu funkciju veikšanai.

Turklāt liecinieks /pers. O/, kurš veica atbildētājas īpašumā demontētā dabasgāzes skaitītāja pārbaudi laboratorijā, parakstīja aktu Nr.179-5, tiesā tika nopratināts un parakstījās, ka ir brīdināts par atbildību par nepatiesu liecību došanu.

/pers. O/ norādīja, ka skaitītājs laboratorijā tika nogādāts iepakojumā, iepakojums nebija bojāts un dabasgāzes skaitītājam konstatētie bojājumi nevarēja rasties nejauši vai arī demontējot to.

Atbildētājas pārstāvis norādīja, ka akts Nr.179-5 ir neskaidrs un nesaprotams, jo tajā iekļauti secinājumi, kas nav saprotami "..mehānisma vāciņš, pēc skaitītāja izgatavošanas rūpnīcā, ticis noņemts.." un "..Pie plombas atverēm stieplei konstatēta svešu priekšmetu klātbūtne..", tiesas ieskatā atzīstami par izteiksmes neprecizitātēm, kas tika novērstas nopratinot akta sastādītāju liecinieku /pers. O/, kurš deva izsmeļošu un nepārprotamu skaidrojumu par saviem secinājumiem. Liecinieks norādīja, ka skaitītāja bojāšanas datums nav nosakāms, tāpēc aktā norādīts, ka tas noticis pēc izgatavošanas rūpnīcā, kas nekādi nenozīmē, ka skaitītājs ir uzstādīts jau sabojāts, kā arī "svešu priekšmetu klātbūtne" nozīmē, ka nav iespējams pateikt, tieši ar kādiem rīkiem skaitītājs sabojāts, bet tas noticis izmantojot nenoskaidrotus instrumentus, nevis maisā, kurā bija ievietots demontētais skaitītājs, atradušies kādi sveši priekšmeti.

Atbildētājas pārstāvja norādītais, ka liecinieku liecības, tajā skaitā arī /pers. O/ liecība, ir apšaubāmas, jo liecinieki ir pārstāvja darbinieki, tiesas ieskatā nav ņemams vērā, jo atbildētāja nav iesniegusi tiesā nekādus pierādījumus savu apgalvojumu pamatošanai. Abi liecinieki parakstījās, ka ir brīdināti par atbildību, kas viņiem var iestāties, ja viņi sniegs nepatiesas liecības, viņiem tika izskaidrotas viņu tiesības un pienākumi, kā arī tiesai nav iesniegti nekādi pierādījumi, kas apliecinātu, ka abi liecinieki ir neobjektīvi vai ieinteresēti konkrētās lietas izskatīšanā. Tas apstāklis vien, ka abi liecinieki ir prasītāja darbinieki, nav pamats, lai atzītu viņu liecības par nepatiesām.

Tāpat atbildētāja nav iesniegusi tiesai nekādus pierādījumus, kas ļautu objektīvi pārliecināties par to, ka viņai piederošajā mājā uzstādītais gāzes apkures katls patiešām nebija izmantojams un bija bojāts jau no brīža, kad gāzes padeve tika atslēgta 2008.gadā. Arī attiecībā uz atbildētājs minēto, ka gāzi nav lietojusi, jo mājā ir ierīkota malkas apkure, nav iesniegti nekādi pierādījumi par to, kas apliecinātu, ka malkas apkures sistēma izveidota pirms 2013.gada 9.maija. Zvērinātas tiesu izpildītājas 2015.gadā sastādītais akts par to, ka zvērināta tiesu izpildītāja 2015.gada 26.februārī konstatēja, ka atbildētājai piederošajā mājā ir ierīkota malkas apkure, nepierāda to, ka tā bija ierīkota jau 2013.gada 9.maijā.

Līdz ar to tiesa konstatē, ka prasītājs ir pierādījis, ka atbildētājai piederošajā nekustamajā īpašumā ir nelikumīgi atjaunota dabasgāzes padeve, kā arī bojāts dabasgāzes patēriņa skaitītājs, kas deva iespēju atbildētājai nenosakāmā laika posmā lietot dabasgāzi bez uzskaites un maksas, savukārt atbildētāja nav pierādījusi pretējo.

Līdz ar to prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētājas samaksu saskaņā ar noteikumu Nr.1048 nosacījumiem.

Atbildētāja norāda, ka prasītāja veiktais aprēķins ir nepamatots, jo neatbilst noteikumu Nr.1048 prasībām, abonēšanas maksa tajā iekļauta nepamatoti, aprēķinā nedrīkst izmantot patēriņa normas dzīvokļiem, jo atbildētājas īpašums ir māja, kā arī nav skaidrs, kā prasītājs ieguvis patēriņa normu karstā ūdens sagatavošanai, ja prasītāja norēķinu kārtībā šādu datu nav.

Tiesa jau konstatēja, ka atbildētāja nav ievērojusi noteikumu Nr.1048 un līguma prasības.

Kā redzams, prasītājs ir ievērojis noteikumu Nr.1048 58., 59. un 87.punktā noteikto, un veicis aprēķinu par laika periodu no 2011.gada 10.maija līdz 2013.gada 9.maijam. Kā redzams no 2013.gada 11.jūlija aprēķina "IDD-izlietotās dabasgāzes daudzuma aprēķins pēc diferencētajām dabasgāzes patēriņa normām", kopā samaksai norādīta summa 12995,33 Ls, kas sastāv no aprēķinātās summas par izlietoto dabasgāzi un kompensācijas divkāršā apmērā.

Prasītāja 2010.gada 5.jūlijā valdes sēdē apstiprināta "Norēķinu kārtība par dabasgāzi mājsaimniecības lietotājiem" (turpmāk – norēķinu kārtība). Norēķinu kārtības 10.punktā minēts, ja tiek konstatēts norēķinu kārtības 9.punktā minētais pārkāpums (mājsaimniecības lietotājam ir samazināts uzskaitītās dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas), sistēmas operators aprēķina izlietotās dabasgāzes daudzumu saskaņā ar norēķinu kārtības 1.pielikumu.

Norēķinu kārtības 1.pielikumā ir ietverts dabasgāzes diferencētās patēriņa normas sadzīves vajadzībām un apkurei dzīvojamās un saimniecības ēkās mājsaimniecības lietotājiem (turpmāk – patēriņa normas).

Kā norāda prasītājs, tad atbilstoši tam, ka atbildētāja neizmantoja gāzes plīti, bet izmantoja dabasgāzi ūdens sildīšanai un apkurei, aprēķins sastāv no divām daļām, dabasgāzes izlietošanas aprēķins apkurei un karstā ūdens sagatavošanai.

Apkurei izmantotās dabasgāzes apjoms noteikts pamatojoties uz mājas platību – 153 kvadrātmetri, ja griestu augstums ir līdz 2,5 metriem. Lietā nav strīda, ka mājas apkurināmā platība ir 153 kvadrātmetri un griestu augstums ir līdz 2,5 metriem.

Tā kā norēķinu kārtībā nav atsevišķi izdalīta norma tikai karstā ūdens sagatavošanai, tad tam nepieciešamais gāzes apjoms aprēķināts, atskaitot no dabasgāzes patēriņa normas to normu, kas nepieciešama karstā ūdens sagatavošanai un gāzes plītij, to normu, kas nepieciešama tikai gāzes plītij.

Tādējādi prasītāja aprēķinājusi, ka atbildētāja divu gadu laikā ir izlietojusi dabasgāzi 3579,98 LVL apmērā (neskaitot pievienotās vērtības nodokli), līdz ar to kompensācija, kas maksājama divkāršā apmērā, ir 7159,96 LVL. Kompensācija aprēķināta pamatojoties uz noteikumu Nr.1048 58.punktu, norēķinu kārtības 10.punktu, kā arī ar atbildētāju noslēgtā līguma 4.2.punktu.

Tiesa atzinusi, ka prasītāja aprēķins par laika periodā no 2011.gada 10.maija līdz 2013.gada 9.maijam ir pamatots un prasība par 12995,33 LVL piedziņu ir apmierināma, jo aprēķins veikts saskaņā ar minētajām tiesību normām un to noteiktajā apmērā.

Savukārt atbildētājas iebildumi par to, ka dzīvokļos noteiktās patēriņa normas nav izmantojamas aprēķiniem par dzīvojamo māju, tiesa noraidījusi kā nepamatotus.

Tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 5.panta piekto daļu un norādījusi, ka tā kā norēķinu kārtības 1.pielikumā norādītas patēriņa normas mājsaimniecības lietotājiem un prasītājam bija tiesības izmantot aprēķinos tās patēriņa normas, kas paredzētas dzīvokļiem, jo, piemēram, gāzes plīts lietošanu neietekmē tas, vai tā ir uzstādīta dzīvoklī vai mājā. Jēdziens – mājsaimniecība, ietver sevī gan dzīvokli, gan dzīvojamo māju. Tā kā atsevišķa patēriņa norma tieši karstā ūdens sagatavošanai norēķinu kārtībā nav paredzēta, tad prasītājs pamatoti veicis aprēķinu, atskaitot no patēriņa normas, kas nepieciešama gāzes plītij un karstā ūdens sagatavošanai, patēriņa normu, kas nepieciešama gāzes plītij, tādējādi iegūtais rezultāts izmantots, aprēķinot patēriņu karstā ūdens sagatavošanai.

Tiesa nav konstatējusi kļūdas vai neprecizitātes prasītāja aprēķinos, līdz ar to tiesa atzinusi, ka prasītāja aprēķins ir pamatots.

Savukārt prasība daļā par abonēšanas maksas piedziņu 5,29 LVL jeb 7,53 EUR apmērā ir noraidāma, jo, kā jau minēts, atbilstoši noteikumu Nr.1048 59.punktam, ja nav iespējams precīzi noteikt, no kura laika samazināts uzskaitītais dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, par perioda sākumu uzskata norēķinu uzskaites mēraparāta vai dabasgāzes patēriņa skaitītāja pēdējās pārbaudes vai uzstādīšanas laiku (minētais periods nedrīkst būt ilgāks par diviem gadiem).

Tā kā pārkāpums ir konstatēs 2013.gada 9.maijā, tad nav pamata piedzīt no atbildētājas abonēšanas maksu, kas aprēķināta par laika posmu no 2008.gada 4.marta, kad dabasgāzes tika atslēgta, līdz 2008.gada 1.oktobrim, kad no dabasgāzes tarifa tika izslēgta abonēšanas maksa.

Tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu un konstatējusi, ka prasītāja samaksājusi valsts nodevu 621,02 LVL un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 LVL. Prasības summa ir 13000,62 LVL, prasība apmierināta 12995,33 LVL jeb 18490,69 EUR apmērā. Līdz ar to no atbildētājas prasītāja labā piedzenama valsts nodeva 614,81 LVL jeb 874,80 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,27 LVL jeb 4,65 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētājas valsts labā piedzīti nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,65 EUR.

Par Rīgas rajona tiesas 2015.gada 23.marta spriedumu atbildētāja iesniegusi apelācijas sūdzību, pārsūdz spriedumu pilnā apmērā.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa secinājusi, ka „ ... 2013.gada 9.maija akta Nr.2 piezīmēs ir rakstīts, ka ir aizdomas uz rūpnīcas plombas kniedes bojājumu. Gāzes padeve nebija noslēgta. Starpuzgriežņu plomba pagriezta, stieple brīvi izņemas. Skaitītājs ievietots kontroles maisā Nr.BT150011860 pārstāvja klātbūtnē. Aktu, kuru kā lietotāja pārstāvis parakstījis /pers. K/. Atbildētāja neapstrīdēja, ka /pers. K/ ir arī atbildētājas dzīvesbiedrs. Nekādus rakstveida iebildumus /pers. K/ aktā nav norādījis3".

Tātad pirmās instances tiesa, pareizi un pamatoti ir atzinusi, ka lietā nav strīda par to, ka /pers. K/ ir arī atbildētājas dzīvesbiedrs. Nekādus rakstveida iebildumus /pers. K/ aktā nav norādījis, taču pirmās instances tiesa bez jebkāda faktiska un tiesiska pamata izdara secinājumu, ka „ .... atbildētājai nav bijuši iebildumi, tiklīdz tika atsūtīta AS „Latvijas gāzes" vēstule atbildētāja 2013.gada 24.jūlijā nosūtīja pretenziju uz ko nesaņēma nekādu skaidrojumu, kas ir „Patērētāju tiesību aizsardzības likuma" 3.panta 3., 7. punkta pārkāpums - nav nodrošināta iespēja saņemt vispusīgu un pilnīgu informāciju par preci vai pakalpojumu vai preces vai pakalpojuma cenu; tāpat šī paša likuma 14.panta 2.punkta 2.apakšpunkts - par to sniegta maldinoša, nepatiesa, nepilnīga vai neskaidra (nesalasāma) informācija vai tā nav sniegta vispār un tāpēc pakalpojumu nav iespējams izmantot paredzētajam nolūkam vai arī tas rada vai var radīt apdraudējumu patērētāja mantai, veselībai, dzīvībai vai videi.

/pers. K/ parakstīja 2013.gada 9.maija aktu, jo nebija nekādas nojausmas par iespējamām pretenzijām no AS „Latvijas gāzes" puses, jo dabasgāze netika aiztikta un lietota, jo dzīvojamās mājas apsildīšana tika nodrošināta ar malkas apkuri. Ko apliecina 2010.gada 29.maija kontroles akts, kad nekādi pārkāpumi netika konstatēti. AS „Latvijas gāzes" darbinieki 2013.gada 9.maijā bija pārliecinājušies, ka gāzes katls Viessmann ir atslēgts no kopējās sistēmas un nedarbojas. Tāpat, darbinieki redzēja, ka dzīvojamā mājā ir uzstādīts malkas apkures sistēmas katls. Līdz nākošajai tiesas sēdei tiks iesniegts no sertificētas gāzes katlu kompānijas akts, ka dzīvojamās mājas gāzes katls nav ilgstoši lietots un tas nav darba kārtībā. Papildus tiks pieaicināti liecinieki, kas apstiprinās malkas sagādāšanu. Tāpat arī /pers. K/ piedalīsies tiesas sēdē paskaidrojumu sniegšanai, pirmās instances tiesā saskaņā ar

advokāta nepilnībām nebija izskaidrotas man, kā atbildētājai, visas tiesiskās prasības, tai skaitā liecinieku klātbūtnes nozīmīgums.

Pirmās instances tiesa izdara secinājumu, ka „ ... Norēķinu kartības 1.pielikumā ir ietverts dabasgāzes diferencētās patēriņa normas sadzīves vajadzībām un apkurei dzīvojamās un saimniecības ēkās mājsaimniecības lietotājiem (turpmāk - patēriņa normas). Tā kā atbildētāja izmanto dabasgāzi ūdens sildīšanai un apkurei, aprēķins sastāv no divām daļām apkurei un karsta ūdens sagatavošanai (..).

Tādējādi prasītāja aprēķinājusi, ka atbildētāja divu gadu laikā ir izlietojusi dabasgāzi 3579,98 LVL apmērā (neskaitot pievienotās vērtības nodokli) un tāpēc kompensācija, kas maksājama divkāršā apmērā, ir 7159,96 LVL. Kompensācija aprēķināta pamatojoties uz minēto Ministru kabineta noteikumu 58.punktu un norēķinu kārtības 10.punktu, kā arī ar atbildētāju noslēgtajā līguma 4.2.punktu.

AS „Latvijas Gāze" Gāzes uzskaites un norēķinu departaments Individuālo lietotāju norēķinu daļas 15.07.2013. pretenziju, kurā tiek lūgts samaksāt parādu Ls 14324,55 apmērā, nenorādot kā patērētājam izskaidrojošos aprēķinus. Savukārt tiesas pieprasījuma summa jau bija 13000,62, LVL summas nepārtraukti mainījās, kas neliecina par kompetentu aprēķinu.

Saskaņā ar 2008.gada abonementa 73-244086 prasītājas iesniegtajām maksājuma kvītīm maksimālie patēriņa rādītāji bija 2000 kubi vienā taksācijas gadā (..).

Tādejādi divkāršā summa būtu 3504,48 LVL jeb 4986,24 EUR, līdz ar to pēc prasītāja aprēķiniem atbildētāju dzīvojamā māja ir rūpnīca. Vērš uzmanību uz to, ka atbildētāja nav izmantojusi dabasgāzi kopš 2008.gada 4.marta. Saskaņā ar noslēgto 2005.gada 21.janvārī līgumu līgums tiek izbeigts, ja lietotājs ir nodrošinājis piegādātāja pārstāvju iekļūšanu gazificētā objektā skaitītāja rādījuma nolasīšanai, kas tika izdarīts 2008.gada 4.martā, 2010.gada 29.maijā un gāzes padeves pārtraukšanai 2008.gada 4.marta akts, kā arī sedzis ar gāzes padeves pārtraukšanu saistītos izdevumus, 2009.gada 13.oktobra Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas spriedums lietā C27108409/9, līdz ar to minētais līgums tika pārtraukts 2008.gada 4.martā.

Norēķinu kārtība apstiprināta saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 46.punktu. „19. Mājsaimniecības lietotāji, kuru saņemtās dabasgāzes uzskaitei ir uzstādīti skaitītāji, samaksu par norēķinu periodu veic pēc izlīdzinātā dabasgāzes patēriņa. Līdz ar to secinām, ka dzīvojamai mājai nav bijis skaitītājs, jo aprēķini veikti pēc Ministru kabineta noteikumu 58.punktu un norēķinu kārtības 10.punkta, kā arī ar atbildētāju noslēgtajā līguma 4.2.punkta".

AS „Latvijas gāze" aprēķinājusi, ka divu gadu laika izlietota dabasgāze 3579,98 LVL vai 5093,85 EUR apmērā, tādejādi secinot, ka mēnesī aprēķinātā summa ir 149,16 LVL vai 212,24 EUR. AS „Latvijas gāze" kā monopoluzņēmums veic ekspertīzi gāzes skaitītājiem, līdz ar to secina, ka jābūt Salaspils pilsētas gāzes uzskaites kontroles skaitītājs, kas precizētu dzīvojamo māju gāzes uzskaiti.

Atbildētājai nav speciālas tehniskas izglītības, lai izdarītu secinājumus vai pie jaunbūves atrodošā dabasgāzes apgādes sistēma - sadzīves gāzes skaitītājs - ir tehniskā kārtībā vai nav. To pierāda arī tas apstāklis, ka paši AS „Latvijas Gāzes" darbinieki veikuši šīs ierīces pārbaudi speciālā laboratorijā, pielietojot speciālās zināšanas un iespējams, profesionālas ierīces, secinot, ka skaitītājs ir mehāniski bojāts. Nevar komentēt laboratorijā gūtos secinājumus par ierīces mehāniskiem bojājumiem, nav tādus veikusi un atbildētājas rīcībā nav informācijas par personām, kuras šādus bojājumus tai nodarījuši. Pieļauj iespēju, ka mehāniskos bojājumus ierīcei (ja tādi vispār ir) ir nodarījuši paši AS „Latvijas Gāzes" darbinieki, kas veikuši konkrētās ierīces demontāžu. Tā kā atbildētāja kā nama īpašniece pati nav bijusi demontāžas brīdī un norāda, ka ir jābūt kādai trešajai personai, kas apstiprina akta patiesumu. Ja, saskaņā ar Civilprocesa likuma 10.pantu „puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Sacīkste notiek, pusēm dodot paskaidrojumus, iesniedzot pierādījumus, tiesai adresētus pieteikumus, piedaloties liecinieku un ekspertu nopratināšanā, citu pierādījumu pārbaudē un novērtēšanā, piedaloties tiesu debatēs un veicot citas procesuālās darbības šajā likumā noteiktajā kārtībā", tad kā var apliecināt faktu, ja paši darbinieki nav bojājuši, jo apsekojot dzīvojamo māju nav konstatētas nekādas pieslēgšanas vai gāzes padeves patēriņa. Apstiprinot faktu ir nepieciešams pieaicināt trešo personu, kas apliecina fakta patiesumu, šajā gadījumā nav nekāda fakta apliecinājuma.

Tāpat saskaņā ar Civillikuma 1779.[1] pantu zaudējumu nodarītājs atlīdzina zaudējumus tādā apmērā, kādu varēja saprātīgi paredzēt darījuma noslēgšanas laikā kā neizpildīšanas sagaidāmās sekas.

Informē, ka atbildētājas ģimenei ir piešķirts daudzbērnu ģimenes statuss.

Atbildētāja atsaukusies uz Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļu un norādījusi, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 106.pantu vai AS „Latvijas gāze" darbinieki, kas noņēma gāzes skaitītāju dzīvojamā mājā varbūt liecinieki, ja viņi ir saistīti šajā procesā un nav apstiprinoša fakta.

Pirmās instances tiesā, atbildētājs paskaidrojumos norādot, ka prasību neatzīst, nav iesniedzis nekādus šādiem apgalvojumiem pierādījumus un ne ar ko nav pierādījis savu iebildumu pamatotību, taču pirmās instances tiesa, pretēji Civilprocesa likuma 10.un 93.pantu noteikumiem, taisīja spriedumu, kas neatbilst atbildētājas pierādījumiem, bet tikai prasītāja AS „Latvijas Gāzes" skaidrojumam.

Tiesas sēdē prasītājs pārstāvis prasību uzturēja spēkā, apelācijas sūdzību neatzina. Sniedza paskaidrojumus analogus prasības pieteikumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem motīviem. Papildus paskaidroja, ka pirmās instances tiesa visu ir izvērtējusi šajā lietā un taisījusi likumīgu spriedumu. Piedzenamā summa 6663 euro ir atbildētājas izvēlētā summa. Prasītāja piedāvātā summa bija lielāka.

Tiesas sēdē atbildētāja norādīja, ka atzīst pamatparāda summu un ir gatava samaksāt izlīgumā norādīto summu 6663 euro, valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, vienīgi būtu lūgums pagarināt termiņu šai samaksai ar tiesas nolēmumu līdz nākamā gada beigām. Atbildētāja ir atradusi otru darbu un ir gatava pārkreditēties, lai atrisinātu jautājumu. Ir gatava samaksāt 10 000 euro, ko prasītāja bija piedāvājusi savā izlīgumā. Atzina prasību daļā par 10 000 euro piedziņu.

Tiesas kolēģija, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi pierādījumus un novērtējusi to kopumā, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Tiesas kolēģija konstatē, ka atbildētājas pirmās instances spriedumu pārsūdzējusi pilnā apmērā, taču apelācijas sūdzība nesatur argumentus attiecībā par ar pirmās instances tiesas spriedumu noraidīto prasību daļā par 7,53 EUR piedziņu. Arī prasītāja šajā daļā spriedumu nav pārsūdzējusi.

Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa noteic, sprieduma motīvu daļā norāda šā likuma 193.panta piektajā daļā minētos apstākļus, kā arī motivē attieksmi pret pirmās instances tiesas spriedumu. Ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Tiesas kolēģija, izskatot lietu, konstatējusi pamatu pievienoties pirmās instances sprieduma motivācijai, uzskatot, ka pirmās instances tiesa veikusi pareizu lietas apstākļu novērtējumu un izdarījusi secinājumus, kurus pamatojusi ar tiesību normām.

Civilprocesa likuma 193.panta piektās daļas pēdējais teikums noteic, (..) ja atbildētājs pilnībā atzinis prasību, sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.1048) 34.punkts noteic, ka ēkas (būves) īpašnieks ir atbildīgs par attiecīgajā ēkā (būvē) esošo dabasgāzes apgādes sistēmu un tās darbību. Lietotājs ir atbildīgs par savā īpašumā vai lietošanā esošo dabasgāzes apgādes sistēmu un tās darbību.

Minēto noteikumu 56.punkts noteic, ja sistēmas operators konstatē šo noteikumu vai līguma pārkāpumu, kura dēļ lietotājam ir samazināts

uzskaitītais dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, lietotājs samaksā sistēmas operatoram par izlietoto dabasgāzi, kā arī kompensāciju. Un 58.punkts noteic, ka sistēmas operators šo noteikumu 56.punktā paredzēto kompensāciju nosaka, reizinot aprēķināto izlietotās dabasgāzes daudzumu ar tarifu divkāršā apmērā.

Tiesas kolēģija konstatē, ka lietā nav strīda, ka 2005.gada 21.janvārī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts līgums par dabasgāzes piegādi objektā /adrese/, atbildētāja ir gazificētā objekta /adrese/ īpašniece.

2008.gada 4.martā dabasgāzes padeve gazificētajā objektā pārtraukta, jo netika veikti maksājumi. Atbildētājas īpašumā ir lietota dabasgāze bez uzskaites. 2005.gada 21.janvārī atbildētājas īpašumā uzstādīts gāzes skaitītājs ar skaitītāja rādījumu 00000.

Apelācijas instances tiesas sēdē atbildētāja atzina pamatparāda summu un norādīja, ka ir gatava samaksāt summu 6663 euro, valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus. Atzina prasību daļā par 10000 euro piedziņu izlīguma projektā norādītajā apmērā, par ko atbildētāja parakstījās tiesas sēdes protokola pielikumā.

Tiesas kolēģija konstatē, ka atbildētāja atzinusi prasību daļā par pamatparāda piedziņu, kā arī atzina prasību daļā par 10000 euro piedziņu izlīguma projektā norādītajā apmērā. Tiesas kolēģija atzīst, ka pie apstākļiem, ka atbildētāja ir atzinusi prasību pamatparāda apmērā, no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama arī pārējā prasībā norādītā naudas summa 8490,69 euro. Atbildētājas kā nekustamā īpašuma īpašnieces atbildība izriet no Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 34.punkta neatkarīgi no tā, kurš ir bojājis dabasgāzes apgādes sistēmu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesas kolēģija atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājai piedzenamā naudas summa sastāda 18490,69 euro.

Pie apstākļiem, kad atbildētāja atzinusi prasību daļā, jo prasītāja izteikusi piekrišanu slēgt izlīgumu civillietā un pušu sarunas nav novedušas pie izlīguma noslēgšanas, tiesas kolēģija konstatējusi pamatu vērtēt apelācijas sūdzībā norādītos argumentus. Tiesas kolēģija konstatējusi, ka apelācijas sūdzībā iekļauta atbildētājas personīga interpretācija par lietā esošiem pierādījumiem un apstākļiem, kuri nevar tikt uzskatīti kā pamats prasības noraidīšanai vai daļējai apmierināšanai apelācijas instances tiesā.

Apelācijas sūdzībā tiesai atbildētāja norāda, ka /pers. K/ parakstīja 2013.gada 9.maija aktu, jo nebija nekādas nojausmas par iespējamām pretenzijām no AS "Latvijas gāze" puses. Dabasgāze netika aiztikta un lietota, jo dzīvojamās mājas apsildīšana tika nodrošināta ar malkas apkuri.

Tiesas kolēģijai nav pamata atsaukties uz minēto iebildumu. Kā redzams no 2013.gada 9.maija akta, tad aktā ir norāde par to, ka ir aizdomas uz rūpnīcas plombas kniedes bojājumu. Lietā nav pierādījumu tam, ka /pers. K/ nebija iespējams iepazīties ar aktā norādīto un izdarīt piezīmes aktā, ja lietā nav strīda par to, ka /pers. K/ ir parakstījis 2013.gada 9.maija aktu.

Attiecībā par to, ka dabasgāze objektā netika aiztikta un lietota, jo dzīvojamās mājas apsildīšana tika nodrošināta ar malkas apkuri, tiesas kolēģija konstatējusi, ka lietā atrodas fotogrāfijas, kurās redzams alternatīvs apkures katls un malka mājas teritorijā. Tomēr tiesas kolēģija nav konstatējusi pamatu atsaukties uz minētajām fotogrāfijām un atbildētājas noradītajiem apstākļiem. Alternatīvas apkures sistēmas esamība neizslēdz gāzes patēriņu objektā. Lietas izskatīšanas laikā netika nodibināti pierādījumi tam, ka objekta apkurei tika izmantota alternatīvā apkures sistēma, ja 2013.gada 9.maija AS "Latvijas gāze" Rīgas iecirkņa pārstāvis konstatējis, ka ir patvaļīgi atjaunota gāzes padeve. 2013.gada 9.maijā gāzes padeve atkārtoti tikusi pārtraukta, gāzes skaitītājs noņemts un nodots AS "Latvijas gāze". Liecinieks /pers. M/ pirmās instances tiesā sniedzis liecības par to, ka dabasgāze nebija noslēgta, tā bija patvaļīgi atjaunota, jo bija izņemta sarplika, kas noslēdza dabas gāzes padevi minētajā objektā.

Lietas izskatīšanas laikā atbildētāja netika norādījusi apstākļus, kuru dēļ bojāts gāzes skaitītājs, lai izslēgtu atbildētājas vai viņas īpašumā dzīvojošu personu pretlikumīgu rīcību ar gāzes skaitītāju. Minēto apstākļu dēļ tiesas kolēģijai ir pamats uzskatīt, ka gāzes skaitītāja bojājums ticis veikts, lai pretlikumīgi piekļūtu gāzes katlam un veiktu gāzes patēriņu bez saskaņošanas ar AS "Latvijas gāze".

Apelācijas instances tiesā iesniegts pers.Tapliecinājums, kurā norādīts, ka no 2010.gada aprīļa līdz 2010.gada septembrim /pers. T/ konsultējis /pers. K/ kā uzstādīt malkas apkures sistēmu.

Tiesas kolēģijai nav pamata atsaukties uz minēto dokumentu. Apliecinājums norāda uz atbildētājas dzīvesbiedra nodomu uzstādīt apkures sistēmas, taču tā neapliecina, ka šī apkures sistēma tika uzstādīta un lietota atbildētājai piederošajā nekustamajā īpašumā.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka AS "Latvijas gāze" pretenzijā nav izskaidrots piedzenamās summas aprēķins. Prasītāja prasības summa ir mainījusies, kas neliecina par kompetentu aprēķinu. Saskaņā ar 2008.gada abonenta 73 - 244086 AS "Latvijas gāze" iesniegtajām maksājuma kvītīm maksimālie patēriņa radītāji skaitītājam ID:1700244 bija 2000 kv.m vienā taksācijas gadā, kas divkāršās summas apmērā veidotu 3504,48 Ls jeb 4986,24 euro.

Tiesas kolēģija nav konstatējusi pamatu atsaukties uz atbildētājas iebildumiem. Kā redzams no lietas materiāliem, tad saskaņā ar prasītāja sastādītiem dokumentiem dabasgāzes padeve objektā pārtraukta 2008.gada 4.martā, par ko sastādīts akts par gāzes mēraparāta un gāzes iekārtu atvienošanu vai demontāžu. Tātad kopš 2008.gada 4.marta netiek veikti aprēķini un maksājumi par izlietoto dabasgāzi. Atbildētājai maksājamās summas aprēķins veikts saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.1048 87.punktu, kurš noteic, ka sistēmas operators aprēķina šo noteikumu 56.punktā minētā pārkāpuma rezultātā izlietotās dabasgāzes daudzumu mājsaimniecības lietotājam saskaņā ar sistēmas operatora apstiprinātajā norēķinu kārtībā noteiktajām dabasgāzes diferencētajām patēriņa normām. Noteikumu 56.punkts noteic ja sistēmas operators konstatē šo noteikumu vai līguma pārkāpumu, kura dēļ lietotājam ir samazināts uzskaitītais dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, lietotājs samaksā sistēmas operatoram par izlietoto dabasgāzi, kā arī kompensāciju. Noteikumu 58.punkts noteic, ka sistēmas operators šo noteikumu 56.punktā paredzēto kompensāciju nosaka, reizinot aprēķināto izlietotās dabasgāzes daudzumu ar tarifu divkāršā apmērā. Noteikumu 59.punkts noteic ja nav iespējams precīzi noteikt, no kura laika samazināts uzskaitītais dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, par perioda sākumu uzskata norēķinu uzskaites mēraparāta vai dabasgāzes patēriņa skaitītāja pēdējās pārbaudes vai uzstādīšanas laiku (minētais periods nedrīkst būt ilgāks par diviem gadiem).

AS "Latvijas gāze" saskaņā ar minētajiem noteikumiem veikusi piedzenamās summas aprēķinu par laika posmu no 2011.gada 10.maija līdz 2013.gada 9.maijam, ņemot par pamatu laiku, kad tika atklāts bojājums un nelikumīgs dabasgāzes patēriņš objektā līdz divu gadu termiņam, jo nav iespējams precīzi noteikt, no kura laika radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas.

Izlietotās dabasgāzes daudzums aprēķināts pēc difirencētajām dabasgāzes patēriņa normām. AS "Latvijas gāze" apstiprinātā norēķinu kārtība par dabasgāzi mājsaimniecības lietotājiem" noteic, ja tiek konstatēts norēķinu kārtības 9.punkta pārkāpums, sistēmas operators aprēķina izlietotās dabasgāzes daudzumu saskaņā ar norēķinu kārtības 1.pielikumu.

Norēķinu kārtības 1.pielikumā ietverts dabasgāzes difirencētās patēriņa normas sadzīves vajadzībām un apkurei dzīvojamās un saimniecības ēkas mājsaimniecības lietotājiem.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka aprēķins sastāv no divām daļām dabasgāzes izlietošanas aprēķins apkurei un karstā ūdens sagatavošanai. Apkurei izmantotās dabasgāzes apjoms noteikts pamatojoties uz mājas platību 153 kv.m., ja griestu augstums ir līdz 2,5 metri. Tāpat atsevišķi izdalīta norma karstā ūdens sagatavošanai, jo nav norēķinu kārtība tikai karstā ūdens sagatavošana.

Pie šādiem apstākļiem prasītāja aprēķinājusi divu gadu laikā izlietotās dabasgāzes patēriņa maksu 3579,98 Ls, bet kompensācijas apmēru 7159,96 Ls.

Tiesas kolēģijai nav pamata atsaukties uz atbildētājas 2008.gada patēriņa datiem. Lietas izskatīšanas laikā nav apstrīdēts prasītājas piedzenamās summas aprēķins, kurš veikts par laika posmu, kad atbildētājas īpašumā tikusi veikta patvaļīga gāzes pieslēgšanās un lietošana. Atbildētāja nav iesniegusi tiesai ziņas par strīdus periodā patērētās dabasgāzes apjomu, lai veiktu parāda aprēķinu saskaņā ar faktiski patērēto dabasgāzes apjomu.

Apelācijas sūdzībā atbildētāja pieļauj, ka mehāniskus bojājumus ierīcei ir nodarījuši paši AS "Latvijas Gāze" darbinieki, kas veikuši konkrētas ierīces demontāžu. Atbildētāja kā mājas īpašniece nepiedalījās ierīces demontāžā un šeit būtu pieaicināma kāda trešā persona, kas apstiprinātu aktu patiesumu.

Tiesas kolēģijai nav pamata uzskatīt, ka ierīces bojājums varējis rasties AS "Latvijas Gāze" darbinieku rīcības dēļ, proti, apsekojot iekārtu vai veicot tās demontāžu.

Pamatoti pirmās instances tiesa norādījusi, ka Noteikumu Nr. 1048 36.1. punkts noteic, ka lietotājam ir pienākums uzturēt tehniskā kārtībā lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu un nodrošināt tās apkopi saskaņā ar standartu LVS 445:2003/A1:2004 "Dabasgāzes sadales un lietotāju gāzes apgādes sistēmu ar maksimālo darba spiedienu 1,6 MPa (16 bar) ekspluatācija un tehniskā apkope.

No minētā izriet, ka dabasgāzes apgādes sistēmas uzturēšana tehniskā kārtībā ir lietotāja pienākums, savukārt prasītāja drīkst veikt pārbaudes, lai pārliecinātos, ka lietotājs, lietojot dabasgāzi, ievēro tiesību normas un līguma prasības.

2013.gada 9.maija aktu kā lietotāja pārstāvis parakstījis atbildētājas dzīvesbiedrs /pers. K/. /pers. K/, parakstot aktu, nav izteicis piebildes vai pretenzijas aktā konstatētajam. Liecinieks /pers. M/ pirmās instances tiesā sniedzis liecības par to, ka dabās gāzes skaitītājam bija acīmredzami bojājumi.

Pie apstākļiem, kad atbildētāja nav norādījusi apstākļus, kuru dēļ viņa izdarījusi secinājumus attiecībā par iekārtas bojājumu no AS "Latvijas gāze" puses, tiesas kolēģija atbildētājas paskaidrojumus vērtē kā personīgu pieņēmumu, kuram nav likumīga pamata.

Apelācijas sūdzībā atbildētāja apšauba AS "Latvijas gāze" darbinieku liecinieku statusu, ja viņi noņēma gāzes skaitītāju dzīvojamā mājā un ir saistīti ar izskatāmo strīdu, bet par to nav pierādījumu lietā.

Tiesas kolēģija konstatējusi, ka pers.Mun /pers. O/ ir AS "Latvijas gāze" darbinieki un to apliecina AS "Latvijas gāze" sagatavots 2014.gada 18.decembra lūgums izsaukt lieciniekus. Līgumā AS "Latvijas gāze" norāda, ka pers.Mir Latvijas gāze Rīgas iecirkņa Gāzes apgādes iekšējās sistēmas dienesta atslēdznieku autovadītājs, bet /pers. O/ – mērīšanas līdzekļu pārbaudes laboratorijas vadītājs.

/pers. O/ parakstījis un sastādījis 2013.gada 13.maija aktu Nr. 179-5, bet pers.Mparakstījis un sastādījis 2013.gada 9.maija aktu par norēķinu uzskaites mēraparāta vai dabasgāzes patēriņa skaitītāju maiņu, kontroli, pārblombēšanu, demontāžu, pievienošanu un gāzes iekārtu pievienošanu, atvienošanu vai demontāžu.

Abi liecinieki atbilst Civilprocesa likuma 105.panta pirmajā daļā sniegtajam skaidrojumam, proti, liecinieks ir persona, kurai zināmi fakti, kas attiecas uz lietu, un kuru tiesa izsaukusi uz tiesas sēdi. Lietas izskatīšanas laikā netika nodibināti Civilprocesa likuma 106.pantā uzskaitītie apstākļi, kad persona nav izsaucama un nopratināma kā liecinieks.

Pie šādiem apstākļiem prasība uzskatāma kā pamatota un apmierināma.

Tiesas sēdē atbildētāja pieteica lūgumu par sprieduma izpildes atlikšanu līdz 2017.gada 31.decembrim. Arī apelācijas sūdzībā atbildētāja ir vērsusi tiesas uzmanību uz apstākļiem, ka atbildētājas ģimenei noteikts daudzbērnu ģimenes statuss.

Civilprocesa likuma 203.panta piektā daļa noteic, ka spriedumam, kas stājies likumīgā spēkā, ir likuma spēks, tas ir obligāts un izpildāms visā valsts teritorijā, un to var atcelt tikai likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

Tādējādi spēkā stājies tiesas spriedums tāpat kā likums kļūst visiem obligāts un izpildāms. Līdz ar to puse, kuras labā taisīts spriedums, var panākt savu apstrīdēto vai aizskarto tiesību un likumīgo interešu reālu aizsardzību un realizāciju dzīvē.

Civilprocesa likuma 206.pants un 438.pants regulē sprieduma izpildes atlikšanu, sadalīšanu termiņos, tā izpildes veida vai kārtības grozīšanu pirmās instances tiesā un apelācijas instances tiesā.

Izlemjot jautājumu par sprieduma izpildes kārtības grozīšanu atbilstoši Civilprocesa likuma 438.pantam, tiesai jāvadās pēc analoģijas ar Civilprocesa likuma 206.pantu, kura komentāros ir teikts, ka spriedumos par mantas atdošanu natūrā (CPL 196.p.), kā arī spriedumos, kas uzliek pienākumu izpildīt noteiktas darbības (CPL 197.p. otrā daļa), tiesa var norādīt viena sprieduma izpildes veida un kārtības nomaiņu ar citu, ja pirmo izpildes veidu vai kārtību nevarēs realizēt sprieduma izpildes procesā *(Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 310.lpp.)*.

Civilprocesa likuma 438.panta pirmā daļa noteic, ka apelācijas instances tiesa ir tiesīga pēc lietas dalībnieka pieteikuma, ievērojot pušu mantisko stāvokli vai citus svarīgus apstākļus, atlikt sprieduma izpildi vai sadalīt to termiņos, kā arī grozīt tā izpildes veidu un kārtību. Lēmums par sprieduma izpildes atlikšanu, sadalīšanu termiņos vai izpildes veida un kārtības grozīšanu izpildāms nekavējoties.

Tulkojot Civilprocesa likuma 438.panta pirmo daļu sistēmiski, īpaši kopā ar Civilprocesa likuma 203.panta piekto daļu (*spriedumam, kas stājies likumīgā spēkā, ir likuma spēks, tas ir obligāts un izpildāms visā valsts teritorijā, un to var atcelt tikai likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā*), secināms, ka sprieduma, kas stājies likumīgā spēkā, ir uzskatāms par likumīgu un pamatotu, un tā izpildi var atlikt tikai izņēmuma gadījumos uz konkrētu laiku, ja lietas dalībnieks ir norādījis uz svarīgiem, objektīviem, no viņa neatkarīgiem apstākļiem, kas liedz tam izpildīt spriedumu noteiktajā termiņā, un ir pamatojis šādu apstākļu esamību.

Šīs ir izņēmuma tiesības no vispārējā pamatprincipa par sprieduma izpildāmību ir piemērojamas tikai īpašos izņēmuma gadījumos. Sprieduma izpilde nav padarāma atkarīga no lietas dalībnieka, kuram spriedums jāizpilda, subjektīvās gribas. Piemērojot Civilprocesa likuma 438.panta pirmo daļu, tiesai jāvadās tikai no objektīviem apstākļiem, kas būtiski apgrūtina vai aizkavē sprieduma izpildi, kā arī izvērtējot pieteikumu par sprieduma izpildes sadalīšanu termiņos, atbilstoši Civilprocesa likuma 1. un 9.pantam jāņem vērā abu lietā iesaistīto pušu intereses un samērīgums *(Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 15.februāra lēmums lietā SKC-1351/2016)*.

Objektīvais pamats sprieduma izpildes atlikšanai, sadalīšanai termiņos vai kārtības grozīšanai ir tādu apstākļu konstatēšana, kas apliecina, ka konkrētā parādnieka mantiskais stāvoklis neļauj izpildīt spriedumu vai tiek konstatēti citi svarīgi apstākļi, kas liedz parādniekam izpildīt spriedumu tajā noteiktajā termiņā un apmērā *(sk. Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2011.gada 21.jūnija lēmumu lietā Nr.PAC-0100, 2011.gads)*.

Tādejādi, lai lemtu jautājumu par sprieduma izpildes atlikšanu tiesai jākonstatē no atbildētājas neatkarīgi apstākļi, kas liedz izpildīt spriedumu 10 dienu laikā no tā stāšanās likumīgā spēkā.

No lietas materiāliem pievienotā Salaspils novada domes 2014.gada 24.spetembra lēmuma Nr.74/14 redzams, ka /pers. H/ ģimenei, kas sastāv no /pers. K/ (tēvs), /pers. H/ (māte), /pers. AA/ (bērns), /pers. AB/ (bērns), /pers. AC/ (bērns), piešķirts dzudzbērnu ģimenes statuss uz laiku līdz 2015.gada 6.oktobrim.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētāja pirmās instances tiesā pieteikusi lūgumu par pilnīgu vai daļēju atbrīvošanu no valsts nodevas samaksa par apelācijas sūdzības iesniegšanu.

Kā apmatojumu atbrīvošanai no valsts nodevas samaksas atbildētāja norādījusi, ka sakarā ar to, ka otrs ģimenes apgādnieks tikai 2015.gada 23.martā ir atsācis strādāt algotu darbu un atbildētāja strādā valsts pārvaldē ar bruto algu 792 euro mēnesī, kā arī atbildētājas apgādībā ir trīs nepilngadīgi

bērni.

Lūgumam atbildētāja pievienojusi Elektroniskās deklarēšanas sistēmas izdruku, no kuras redzams, ka atbildētājai 2014.gada 1.jūnijā nodibinātas darba tiesiskās attiecības ar Valsts probācijas dienestu, /pers. K/ 2015.gada 23.martā nodibinātas darba tiesiskās attiecības ar SIA "Sepro". Atbildētājas apgādībā reģistrētas trīs meitas - /pers. AC/ dzimusi 2002.gada 10.jūnijā, /pers. AB/ dzimusi 2009.gada 27.septembrī, /pers. AA/ dzimusi 2000.gada 9.jūnijā.

Tiesas kolēģija atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 438.panta pirmo daļu ir konstatēts pamats sprieduma izpildes atlikšanai līdz 2017.gada 31.decembrim.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs, ceļot prasību, samaksājis valsts nodevu 883,63 euro (621,02 LVL) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 euro (3,30 LVL). Prasības apmierināta par 18490,69 euro piedziņu.

Tiesas kolēģija atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva 874,80 euro un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,65 euro.

Civilprocesa likuma 5.panta sestā daļa noteic, ka, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Senāts 2013.gada 20.novembra spriedumā lietā SKC – 1981 ir izdarījis šādas atziņas:

„Civilprocesa likuma 43.pantā paredzēti izņēmumi no vispārīgiem noteikumiem par tiesas izdevumiem, uzskaitot gadījumus, kādos lietas dalībnieki atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas. Šā likuma 43.panta ceturtā daļa noteic, ka tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskas personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, kā arī atliek valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos. No minētās normas tekstuālās uzbūves izriet, ka kritērijs atbrīvošanai no tiesas izdevumu samaksas ir fiziskas personas mantiskais stāvoklis, proti, tādi objektīvi pastāvoši apstākļi, kas liecina par fiziskas personas nespēju pilnīgi samaksāt tiesas izdevumus. Turklāt šīs normas noteikumi attiecināmi uz abām strīda pusēm – gan prasītāju, gan atbildētāju. Ja prasītājs lūgumu par atbrīvošanu no valsts nodevas samaksas var pieteikt, ceļot prasību, tad atbildētājs savu lūgumu attiecībā uz valsts nodevas samazināšanu, atbrīvošanu no samaksas, sadalīšanu termiņos vai atlikšanu, kā rāda tiesu prakse, parasti izsaka, iesniedzot apelācijas sūdzību. Senāta ieskatā nebūtu pamata sagaidīt, ka atbildētājs šādu lūgumu iesniegtu jau lietas iztiesāšanas gaitā, jo tad viņam jāpieļauj, ka tiesas spriedums būs labvēlīgs prasītājam, taču situācijā, ka puses strīdu nav spējušas atrisināt ārpustiesas ceļā, tā ir reti sastopama parādība.

Tiesas izdevumi, kurus veido: 1) valsts nodeva, 2) kancelejas nodeva, 3) ar lietas izskatīšanu saistītās izmaksas, atlīdzināšanu valstij regulē Civilprocesa likuma 42.panta normas. (..) katrā konkrētajā gadījumā tiesai jāapsver, vai tiesas izdevumu piedziņa valsts ienākumos no atbildētāja, kurš kā mazturīgs, pamatojoties uz tiesneša (tiesas) lēmumu, ticis atbrīvots no valsts nodevas samaksas, nenonāks pretrunā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturtajā daļā ietvertās normas jēgu un mērķi. Citiem vārdiem, svarīgi ir noskaidrot, vai apstākļi, kas bijuši par pamatu atzinumam, ka atbildētājs mantiskā stāvokļa dēļ nav spējīgs samaksāt valsts nodevu, tiesvedības laikā līdz sprieduma taisīšanai ir mainījušies, piemēram, atbildētāja mantiskais stāvoklis uzlabojies tiktāl, ka viņš vairs neatbilst maznodrošinātas personas statusam un līdz ar to nevar pretendēt uz pilnīgu atbrīvošanu no tiesas izdevumu atlīdzināšanas valstij. Savukārt, ja šādi apstākļi nav konstatēti, tad jautājums par tiesas izdevumiem izspriežams, pēc analoģijas piemērojot Civilprocesa likuma 42.panta ceturtās daļas normu."

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

No lietas materiāliem redzams, ka ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2015.gada 18.jūnija lēmumu daļēji apmierināts /pers. H/ lūgums par atbrīvošanu no valsts nodevas samaksas un /pers. H/ daļēji atbrīvota no valsts nodevas samaksas par apelācijas sūdzības iesniegšanu 833,63 euro apmērā, nosakot maksājamo valsts nodevu 50 euro apmērā.

Atbildētājas nenomaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus uzņemas valsts saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, kas noteic, ka tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos (..).

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193.pantu, 430., 432., 434.pantu, tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

AS "Latvijas Gāze" prasībā pret /pers. H/ par neveikto maksājumu piedziņu **apmierināt.**

Piedzīt no /pers. H/, personas kods /personas kods/, par labu AS "Latvijas Gāze", reģistrācijas Nr.40003000642, neveiktos maksājumus 18490,69 EUR apmērā, valsts nodevu 874,80 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,65 EUR, kopā piedzīt 19 370,14 EUR (deviņpadsmit tūkstoši trīs simti septiņdesmit euro un 14 euro centus).

Atbrīvot /pers. H/, personas kods /personas kods/, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Atlikt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 10.sprieduma izpildi līdz 2017.gada 31.decembrim.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Civillietu departamentam 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns motivēts spriedums sastādīts 2016.gada 24.oktobrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja M.Ābele
Tiesnese O.Blūmfelde
Tiesnese L.Gavare